

Branko Pavlović,
član Izvršnog komiteta Generali
osiguranja i predsednik Udruženja
aktuara Srbije

■ **Novi zahtev iz Zakona da tehničke rezerve moraju biti dovoljne za pokriće svih obaveza iz ugovora o osiguranju i da kvartalno treba testirati njihovu adekvatnost mogao bi da ima mnogo veći uticaj na bilanse osiguravača od uvođenja novih tehničkih rezervi**

Milijarda evra!

Često se čuje da uprava kompanija koje se bave uslužnim delatnostima za jed Trenutna vrednost tehničkih rezervi celog tržišta osiguranja u Srbiji, odnosno buduće obaveze svih osiguravača na tržištu prema osiguranicima obračunate na današnji dan, iznose milijardu evra. S druge strane, to znači i da srpski osiguravači upravljaju imovinom koja služi za pokriće tehničkih rezervi u iznosu od milijardu evra, tj. negde je investiraju, što industriju osiguravača čini jednim od najvećih institucionalnih investitora u Srbiji. Tu veoma važnu poziciju industrija osiguranja u Srbiji trebalo bi da iskoristi u budućnosti i nametne se kao jedan od najvažnijih partnera vladi, bankama i privredi, naročito zbog toga što će tehničke rezerve nastaviti da se povećavaju u budućnosti i do 2020. godine će verovatno dostići milijardu i po evra.

Zakon o osiguranju usvojen krajem prošle godine i podzakonski akti Narodne banke Srbije usvojeni u prvoj polovini tekuće godine donose brojne novosti u oblasti tehničkih rezervi. Data je mogućnost osiguravačima da ukinu rezervu za izravnane rizika za sve vrste osiguranja osim osiguranja kredita. Očekuje se da većina osiguravača iskoristi tu mogućnost što će smanjiti tehničke rezerve tržišta za oko 35 miliona evra. Pitanje koje se samo po sebi nameće je da li će tih 35 miliona otići u kompanijski profit ili provizije prodavcima osiguranja. Odgovor je da će najverovatnije otići u novouvedene tehničke rezerve. Zakon o osiguranju usvojen 2014. godine uveo je sledeće nove tehničke rezerve: rezerve za neistekle rizike, rezerve za bonuse i popuste, rezerve kod kojih osiguranici učestvuju u investicionom riziku i ostavio mogućnost za uvođenje drugih tehničkih rezervi koje nisu navedene u Zakonu. Takođe, ukinuta je rezerva za učešće u dobiti, koja je ionako bila nula.

Nove tehničke rezerve

Tehničke rezerve koje su sada prvi put uvedene na srpsko tržište osiguranja ne bi trebalo da značajnije utiču na ukupni iznos rezervi. Na samom početku primene novih propisa najveći iznos među novim rezervama imaće

rezerve za neistekle rizike, pretpostavljam da mogu da dostignu maksimalno do 20 miliona evra. Rezerve za bonuse i popuste ne bi trebalo da pređu nekoliko miliona evra, dok će rezerve kod kojih osiguranici učestvuju u investicionom riziku biti nula. Ipak posle samo nekoliko godina, ukoliko bude uspešna prodaja unit link proizvoda, ove rezerve bi od nule mogle da dostignu i više desetina miliona evra.

Osnovne karakteristike novih rezervi:

1. Rezerve za neistekle rizike - formiraju se ako prenosna premija nije dovoljna za pokriće očekivanog iznosa šteta i troškova u narednom periodu. Iznos je jednak razlici očekivanih obaveza i prenosne premije.
2. Rezerve za bonuse i popuste - formiraju se za sledeće kategorije:
  - učešće u dobiti u neživotnim osiguranjima koje je definisano u ugovorima o osiguranju i to bi trebalo da bude očekivani iznos po ugovoru koji će društvo platiti
  - sniženje premije u toku trajanja ugovora - nije praksa na domaćem tržištu pa se za sada ne očekuje rezerisanje po ovom osnovu
  - povraćaj dela premije zbog preвременog raskida ugovora koji će se obračunavati na osnovu procenjenog procenta na nivou portfelja

Tehničke rezerve koje su sada prvi put uvedene na srpsko tržište osiguranja ne bi trebalo da značajnije utiču na ukupni iznos rezervi

3. Rezerve kod kojih osiguranici učestvuju u investicionom riziku - obražuju se i kvantifikuju na osnovu uspeha društva za osiguranje u investiranju sredstava koja su poverili osiguranici kod tzv. unit link proizvoda životnog osiguranja
4. Druge tehničke rezerve mogu biti eventualno rezerve za masovne i katastrofalne štete, mada se ne očekuje da će bilo koji osiguravač odlučiti da ih uvede u ovom trenutku.

Vrste tehničkih rezervi	Tehničke rezerve na dan 30.06.2015. (u milionima evra)
Matematička rezerva	510
Prenosne premije	237
Rezervisane štete	207
Rezerve za izravnjanje rizika	34
UKUPNO	988

Osiguravajuće kompanije	Tehničke rezerve na dan 30.06.2015. (u milionima evra)
Generali	248
Dunav	163
Wiener	159
Grawe	120
DDOR	88
Uniq	84
Ostali osiguravači	126
UKUPNO	988

Tehničke rezerve u Zakonu o osiguranju iz 2004. godine

- Prenosne premije
- Rezervisane štete
- Matematička rezerva
- Rezerva za izravnjanje rizika
- Rezerve za učešće u dobiti

Tehničke rezerve u Zakonu o osiguranju iz 2014. godine

- Prenosne premije
- Rezervisane štete
- Matematička rezerva
- Rezerve za neistekle rizike
- Rezerve za bonuse i popuste
- Rezerve kod kojih osiguranici učestvuju u investicionom riziku
- Druge tehničke rezerve

Na kraju važno je pomenuti i novi zahtev iz Zakona da tehničke rezerve moraju biti dovoljne za pokriće svih obaveza iz ugovora o osiguranju i da kvartalno treba testirati njihovu adekvatnost. S obzirom na situaciju na srpskom tržištu osiguranja, ovaj zahtev bi mogao da ima mnogo veći uticaj na bilanse osiguravača od uvođenja novih tehničkih rezervi. ■